

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Кафедра економічної теорії

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА»**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Спеціальність – 051 «Економіка»

Освітня програма/спеціалізація – «Бізнес-економіка»

Статус дисципліни – обов'язкова

Рік набору – 2020

Харків – 2020

Робоча програма навчальної дисципліни «Економічна політика» для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка» спеціалізації «Бізнес-економіка» фінансово-правового факультету. Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2020. 20 с.

Розробник

Гриценко Олена Аврамівнана – професорка кафедри економічної теорії, докторка економічних наук, професорка

Гарант освітньої програми

Шевченко Людмила Степанівна – завідувачка кафедри економічної теорії, докторка економічних наук, професорка

Затверджено на засіданні кафедри економічної теорії

(протокол № 8 від 20 червня 2018 р.)

Дата оновлення – 12 червня 2020 р.

Завідувачка кафедри Л. С. Шевченко

Зміст

1. Опис навчальної дисципліни.....	4
2. Очікувані результати навчання.....	5
3. Програма навчальної дисципліни.....	7
4. Обсяг і структура навчальної дисципліни.....	11
5. Теми лекційних і практичних занять.....	12
5.1. Теми лекційних занять.....	12
5.2. Теми практичних занять.....	12
6. Форми педагогічного контролю, засоби та критерії оцінювання результатів навчання	13
7. Інформаційне забезпечення навчальної дисципліни.....	16

1. Опис навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Економічна політика» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Бізнес-економіка» підготовки бакалаврів спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки».

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень освіти	Дидактична структура навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 5,0	Галузь знань – 05 «Соціальні та поведінкові науки» Спеціальність – 051 «Економіка» Спеціалізація – «Бізнес-економіка» Рівень освіти – перший (бакалаврський)	Обов'язкова	Обов'язкова
Модулів – 3		Рік підготовки: 1-й	Рік підготовки: 1-й
		семестр	семестр
Загальна кількість годин - 150		2-й	2-й
		Лекції	Лекції
		24 год.	4 год.
		Практичні заняття	Практичні заняття
		40 год.	6 год.
		Самостійна робота	Самостійна робота
		86 год.	140 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2-4, самостійної роботи студента - 2-4		Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (залік)	Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (залік)

Мета навчальної дисципліни – надати багатосторонню картину цілей, методів, результатів економічної політики, її особливостей на різних історичних етапах розвитку України, провести порівняльний аналіз із розвиненими країнами, обґрунтувати доцільність економічних реформ, перспектив реалізації та коректування економічної політики для вирішення актуальних проблем країни та регіонів.

Завдання:

– засвоєння основних понять і принципів економічної політики, об'єктивних закономірностей її виникнення та змін, що впливають на інтереси економічних суб'єктів та їх можливості прийняття рішень на рівні фірми, регіонів та країни в цілому;

– оволодіння теоріями економічної політики, особливостями методології їх дослідження та різними способами їх впливу на поведінку держави;

– усвідомлення впливу держави на забезпечення ефективності регіональних економік та на доцільність прийнятих рішень у конкретних економічних сферах;

– формування здатності до обґрунтування способів вирішення довготермінових (стратегічних) та короткотермінових (тактичних) завдань розвитку економічної системи відповідно до інтересів країни, регіонів і необхідності їх втілення в економічних програмах;

– орієнтування в напрямках здійснення економічної політики, що спрямовані на формування істотно нової національної економіки, яка ґрунтується на принципах демократизації всіх форм власності, їх реального плюралізму і конкурентності, домінуванні трудової етики, створенні рівних стартових умов для всіх громадян;

– набуття навичок самостійного аналізу сучасного стану економічної політики, критичного її осмислення та використання в суспільній діяльності;

– опанування інструментарію макроекономічного аналізу для оцінки ефективності економічної політики.

Пререквізити: «Економічна теорія», «Інституціональна економіка», «Історія економіки та економічної думки».

Кореквізити: «Макроекономіка», «Фінансова система».

Постреквізити: «Міжнародна економіка», «Економічне право», «Інноваційне право».

Мова навчання – українська.

2. Очікувані результати навчання

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

1.	Визначити історичні та теоретичні умови виникнення економічної політики та її вплив на реальні економічні відносини.
2.	Пояснити поточний стан економіки як країни в цілому, так і окремих її регіонів, визначити ті форми впливу держави на поведінку ринкових суб'єктів, які будуть адекватні проблемам економічного розвитку.
3.	Спрогнозувати потенційні негативні побічні ефекти державного впливу, вигоди і витрати, що пов'язані з виконанням державою економічної політики.
4.	Обґрунтувати визначальні чинники формування ділового клімату в Україні та її окремих регіонів, що впливають на поведінку потенційних інвесторів.
5.	Розробити заходи підтримки підприємницької діяльності та різних видів бізнесу на основі існуючих нормативних документів у сфері економічної політики.
6.	Запропонувати власні способи та напрями лобіювання інтересів спеціальних груп із метою визначення легальних форм і способів впливу на прийняття рішень органами державної влади.
7.	Визначити можливості та переваги виробництва суспільних і мериторних благ, які держава може найкращим чином задовольнити.
8.	Запропонувати напрями імплементації керівних принципів ООН «Підприємницька діяльність в аспекті захисту прав людини» на державному, місцевому та корпоративному рівнях.
9.	Сформулювати теоретичні знання щодо інституційного проектування стратегії економічного розвитку.
10.	Оцінити переваги цифровізації економіки в її різних сферах при створенні концепції та стратегії інноваційного розвитку країни.

Навчальна дисципліна забезпечує формування студентами загальних і спеціальних компетентностей та набуття результатів навчання, визначених освітньо-професійною програмою «Бізнес-економіка», а саме:

Загальних компетентностей:

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК14. Уміння грамотно і точно формулювати та висловлювати свої позиції, належним чином їх обґрунтовувати.

Спеціальних компетентностей:

СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.

СК3. Розуміння особливостей провідних наукових шкіл та напрямів економічної науки.

СК4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.

СК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.

СК13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.

СК17. Уміння визначати загрози економічній безпеці бізнесу, розробляти та впроваджувати заходи з їх запобігання.

Програмних результатів навчання:

ПРН3. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки.

ПРН4. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.

ПРН5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).

ПРН7. Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.

ПРН9. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

ПРН11. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.

ПРН21. Уміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ ПІЗНАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ

Тема 1. Предметна галузь вивчення економічної політики

Предмет навчальної дисципліни «Економічна політика». Поняття та визначення економічної політики. Междисциплінарна методологія пізнання економічної політики.

Підходи до визначення економічної політики. Суб'єкти економічної політики. Фактори впливу на формування економічної політики.

Економічний зміст влади. Сфера й напрями здійснення економічної політики.

Тема 2. Економічне обґрунтування існування уряду

Об'єктивні основи економічних функцій уряду. Ефективність, функції та механізм конкурентних ринків. Ринкова справедливість. Особиста свобода. Проблемні зони низької глобальної конкурентоспроможності України. Політика підтримки державою конкурентного середовища в країні в цілому та окремих регіонів.

Провали ринку та проблеми їх вирішення. Стихійність функціонування, недостатність інформації, негативні екстерналії.

Суспільні блага, їх зміст, види та способи задоволення. Національна оборона як суспільне благо. Інформація і суспільні блага. Нормативний та позитивний аналіз ролі держави.

Неспроможності держави. Політична конкуренція. Бюрократія. Фаворитизм. Лобізм та адміністративна рента. Теорія суспільного вибору.

Тема 3. Цілі та інструменти економічної політики

Концепція економічної політики: принципи, цілі, стратегії, інструменти. Піраміда цілей. Залежність цілей від стадії економічного розвитку.

Загальні принципи економічної політики. Особливості принципів реалізації економічної політики в Україні. Національна психологія.

Стратегічні та тактичні цілі економічної політики відповідно до стадій соціально-економічного розвитку.

Інструменти економічної політики. Формальні та неформальні інструменти. Психологічні інструменти впливу. Раціональне очікування та довіра. Процес прийняття рішення в економічній політиці.

Модуль 2. КЛЮЧОВІ ПИТАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ

Тема 4. Особливості економічної політики в умовах трансформації

Процес трансформації соціально-економічних відносин. Розбіжності в поняттях перехідні економіки та емерджентні економіки. Поняття інверсійної економіки.

Особливості кризи командно-адміністративної економіки. Криза технологічна, структурна, фінансова, криза державної ідеології, криза суспільної моралі.

Основні процеси в трансформаційних суспільствах. Специфічні умови проведення економічної політики в інверсійних економіках. Роздержавлення економіки. Приватизація. Лібералізація. Демоніполізація.

Реалізація принципу верховенства права в економіці. Взаємозв'язок права та економіки.

Тема 5. Економічна політика реалізації стабільного економічного розвитку

Загальні закономірності економічного розвитку. Типи та моделі економічного розвитку. Критерії економічного розвитку. Сучасне трактування характеру стабільного економічного розвитку: концепції, принципи, цілі та завдання.

Концепція ООН «Всесвітньої моделі майбутньої цивілізації». Основні завдання стабільного економічного розвитку: подолання бідності та голоду, розвиток сільського господарства, забезпечення міцного здоров'я і благополуччя, якісна освіта, гендерна рівність, чиста вода та належні санітарні умови, доступна та чиста енергія, гідна праця та економічне зростання, промисловість, інновації та інфраструктура, скорочення нерівності, сталий розвиток міст і громад, відповідальне споживання та виробництво, пом'якшення наслідків зміни клімату, збереження морських ресурсів, захист та відновлення екосистем суші, мир, справедливість та сильні інститути. Партнерство заради сталого розвитку.

Чинники і тренди економічного зростання в Україні. Розвиток сукупного попиту в Україні та загальносвітові тренди. Політика стабілізації, її цілі, типи та інструменти. Політика стримування та політика експансії.

Тема 6. Програмування та прогнозування національної економіки

Суть державного програмування, види програм. Державні цільові програми. Співвідношення програмування, прогнозування, планування.

Принципи та функції соціально-економічного прогнозування. Класифікація основних методів прогнозування. Інформаційне забезпечення наукового прогнозування національної економіки. Джерела прогнозування національної економіки. Форми наукового прогнозування. Види прогнозування.

Макроекономічне планування як функція державного регулювання. Види соціально-економічних прогнозів. Принципи та функції соціально-економічного прогнозування. Класифікація основних методів прогнозування. Інформаційне забезпечення наукового прогнозування національної економіки.

Основні напрями діяльності ДУ «Інститут економіки та прогнозування» НАН України. Основні прогнози національних та міжнародних організацій відповідно економіки України.

Тема 7. Економічна політика реалізації принципів концепції «Бізнес та захист людини»

Основний зміст Керівних принципів концепції «Підприємницька діяльність в аспекті захисту прав людини». Право на достойне життя. Трудові права людини. Політика гендерної рівності.

Принципи підприємницької діяльності. Інтереси підприємців, їх класифікація. Особливості поведінки підприємців в умовах первісного нагромадження капіталу. Врахування ризиків підприємницької діяльності.

Зміст та класифікація стейкхолдерів. Сукупність інтересів стейкхолдерів. Ризики та конфлікти бізнесу та стейкхолдерів.

Зобов'язання держави в аспекті захисту прав людини. Критерії ефективності захисту прав людини: легітимність, транспарентність, доступність, передбачуваність, справедливість.

Модуль 3. ОСНОВНІ НАПРЯМИ ЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ

Тема 8. Структурна та інвестиційна політика

Поняття та об'єктивні передумови суспільного розподілу праці. Відтворювальна та галузева структура економіки. Поняття структурно-інвестиційної політики. Особливості регіональної структурно-інвестиційної політики.

Зміст, цілі, пріоритети, принципи та механізми структурної політики. Забезпечення розвитку малого і середнього бізнесу. Економічна політика в аграрному секторі. Особливості агробізнесу.

Інвестиційна політика: зміст, інструменти та особливості реалізації в національній економіці. Основні показники інвестиційної діяльності. Напрями й методи регіональної інвестиційної політики. Фактори розвитку інвестиційної діяльності в реальному секторі економіки. Поняття та фактори інвестиційного клімату.

Економічна політика забезпечення розвитку цифрової економіки. Особливості цифрових технологій.

Тема 9. Соціальна політика

Основний зміст соціальної політики. Історичний характер реалізації принципу соціальної справедливості. Моделі соціальної політики. Мета та об'єкти соціальної політики.

Основні напрями соціальної політики та її критерії. Основні принципи реалізації соціальної політики. Політика зайнятості. Програми добробуту.

Система соціального захисту. Соціальне страхування. Політика в галузі охорони здоров'я та освіти. Державна політика доходів. Політика подолання бідності.

Поняття та зміст середнього класу. Політика формування середнього класу в Україні.

Тема 10. Грошово-кредитна та бюджетно-податкова політика

Грошовий ринок та його основні закономірності функціонування. Державна форма організації грошового обігу. Кредитно-банківська система. Роль і значення Центральних банків країни в регулюванні кредитно-грошових відносин.

Поняття грошово-кредитної політики. Мета, зміст завдання та інструменти грошово-кредитної політики. Основні моделі грошової політики.

Суть, види та завдання фіскальної політики держави. Засоби збалансування дефіцитного держбюджету. Взаємозв'язок монетарної та фіскальної політики держави. Бюджетна система. Державний бюджет, його стан та обмеження. Державний борг та його вплив на національну економіку. Секвестр видатків бюджету.

Податкова політика держави, її сутність, зміст, напрями реалізації. Принципи податкової політики. Податки та їх класифікація. Види ухилення від сплати податків.

Тема 11. Зовнішньоекономічна політика держави

Об'єктивні передумови необхідності зовнішньоекономічної політики. Фактори впливу на зовнішньоекономічну політику. Зміст, напрями та методи зовнішньоекономічної політики.

Зовнішньоекономічна політика в умовах інтеграції та глобалізації. Основні види зовнішньоекономічної політики. Зміст та структура платіжного балансу.

Сутність і зміст валютної політики. Історичні етапи розвитку валютної системи. Валютне регулювання та його основні завдання. Політика управління валютним паритетом. Основні завдання валютного контролю.

Діяльність Міжнародного валютного фонду, його цілі та функції. Історія співробітництва України та МВФ.

Тема 12. Політика забезпечення економічної безпеки країни

Поняття національної економічної безпеки. Національні економічні інтереси. Загрози економічній безпеці. Торгівельні війни.

Оцінка рівня економічної безпеки держави. Індикатори економічної безпеки держави.

Основні напрями економічної безпеки України: енергетична та ресурсно-сировинна безпека держави, науково-технологічна (інноваційна) безпека, безпека людського розвитку. Інституціональні умови забезпечення економічної безпеки.

Тіньова економіка, її сутність, структура та функції. Криміналізація економіки, її причини і фактори. Економічна злочинність. Економіко-правові шляхи детінізації і декриміналізації економіки.

4. Обсяг і структура навчальної дисципліни

Тема навчальної дисципліни	Обсяг у годинах							
	Денна форма				Заочна форма			
	Усього	У тому числі			Усього	У тому числі		
Л		ПЗ	СРС	Л		ПЗ	СРС	
Модуль 1. Загальні основи пізнання економічної політики.								
1. Предметна галузь вивчення економічної політики.	12	2	4	6	12			12
2. Економічне обґрунтування існування уряду.	14	2	4	8	14	2	2	10
3. Цілі та інструменти економічної політики.	10	2	2	6	10			10
<i>Разом</i>	<i>36</i>	<i>6</i>	<i>10</i>	<i>20</i>	<i>36</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>32</i>
Модуль 2. Ключові питання економічної політики.								
4. Особливості економічної політики в умовах трансформації.	10	2	2	6	10	2		8
5. Економічна політика реалізації стабільного економічного розвитку.	10	2	2	6	10			10
6. Програмування та прогнозування національної економіки.	10	2	2	6	10			10
7. Економічна політика реалізації принципів концепції «Бізнес та захист людини».	14	2	4	8	14		2	12
<i>Разом</i>	<i>44</i>	<i>8</i>	<i>10</i>	<i>26</i>	<i>44</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>40</i>
Модуль 3. Основні напрями економічної політики.								
8. Структурна та інвестиційна політика.	14	2	4	8	14			14
9. Соціальна політика.	14	2	4	8	14			14
10. Грошово-кредитна та бюджетно-податкова політика.	14	2	4	8	14		2	12
11. Зовнішньоекономічна та валютна політика держави.	14	2	4	8	14			14
12. Політика забезпечення економічної безпеки країни.	14	2	4	8	14			14
<i>Разом</i>	<i>70</i>	<i>10</i>	<i>20</i>	<i>40</i>	<i>70</i>		<i>2</i>	<i>68</i>
Усього годин / кредитів ECTS	150 / 5,0	24	40	86	150 / 5,0	4	6	140

5. Теми лекційних і практичних занять

5.1. Теми лекційних занять

Темі навчальної дисципліни	Темі лекцій	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
Модуль 1. Загальні основи пізнання економічної політики.			
1. Предметна галузь вивчення економічної політики.	1. Предметна галузь вивчення економічної політики.	2	
2. Економічне обґрунтування існування уряду.	2. Економічне обґрунтування існування уряду.	2	2
3. Цілі та інструменти економічної політики.	3. Цілі та інструменти економічної політики.	2	
Модуль 2. Ключові питання економічної політики.			
4. Особливості економічної політики в умовах трансформації.	4. Особливості економічної політики в умовах трансформації.	2	2
5. Економічна політика реалізації стабільного економічного розвитку.	5. Економічна політика реалізації стабільного економічного розвитку.	2	
6. Програмування та прогнозування національної економіки.	6. Програмування та прогнозування національної економіки.	2	
7. Економічна політика реалізації принципів концепції «Бізнес та захист людини».	7. Економічна політика реалізації принципів концепції «Бізнес та захист людини».	2	
Модуль 3. Основні напрями економічної політики.			
8. Структурна та інвестиційна політика.	8. Структурна та інвестиційна політика.	2	
9. Соціальна політика.	9. Соціальна політика.	2	
10. Грошово-кредитна та бюджетно-податкова політика.	10. Грошово-кредитна та бюджетно-податкова політика.	2	
11. Зовнішньоекономічна та валютна політика держави.	11. Зовнішньоекономічна та валютна політика держави.	2	
12. Політика забезпечення економічної безпеки країни.	12. Політика забезпечення економічної безпеки країни.	2	
Усього		24	4

5.2. Темі практичних занять

Темі навчальної дисципліни	Темі практичних занять	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
Модуль 1. Загальні основи пізнання економічної політики.			
1. Предметна галузь вивчення економічної політики.	1. Предметна галузь вивчення економічної політики.	2	
2. Економічне обґрунтування існування уряду.	2. Економічне обґрунтування існування уряду.	2	2

3. Цілі та інструменти економічної політики.	3. Цілі та інструменти економічної політики.	2	
Модуль 3. Основні напрями економічної політики.			
4. Особливості економічної політики в умовах трансформації.	4. Особливості економічної політики в умовах трансформації.	2	
5. Економічна політика реалізації стабільного економічного розвитку.	5. Економічна політика реалізації стабільного економічного розвитку.	2	
6. Програмування та прогнозування національної економіки.	6. Програмування та прогнозування національної економіки.	2	
	Колоквіум	2	
Модуль 3. Основні напрями економічної політики.			
7. Економічна політика реалізації принципів концепції «Бізнес та захист людини».	7. Економічна політика реалізації принципів концепції «Бізнес та захист людини».	2	2
8. Структурна та інвестиційна політика. Структурно-галузева політика.	8. 1. Структурно-галузева політика.	2	
	8.2. Інвестиційна політика	2	
9. Соціальна політика.	9.1. Сутність, функції та напрями соціальної політики.	2	
	9. 2. Політика в галузі охорони здоров'я та освіти.	2	
10. Грошово-кредитна та бюджетно-податкова політика.	10.1. Монетарна політика.	2	2
	10.2. Бюджетно-податкова політика.	2	
11. Зовнішньоекономічна та валютна політика держави.	11.1. Сутність, зміст та форми зовнішньоекономічної політики.	2	
	11.2. Зміст та інструменти валютної політики.	2	
12. Політика забезпечення економічної безпеки країни.	12.1. Поняття економічної безпеки.	2	
	12.2. Основні напрями економічної безпеки.	2	
	Колоквіум	2	
Усього		40	6

6. Форми педагогічного контролю, засоби та критерії оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Економічна політика» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань студентів включає:

– контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування, виконання тестових завдань, розв’язання практичних завдань або задач, захист кейсу, підготовка і захист реферату за ініціативи студента, контрольна робота. За результатами практичних занять із кожного з трьох модулів розраховується середньоарифметична кількість балів (максимальна оцінка – 10 балів), що включається до підсумкової оцінки знань;

– контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на колоквіумах. Проводяться два колоквіуми. Максимальна оцінка з кожного колоквіуму становить 30 балів.

Протягом семестру студенти виконують завдання для *самостійної роботи* (підготовка усної доповіді, презентації, есе, реферату тощо). Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 10.

Формою *підсумкового контролю* знань студентів з дисципліни є залік, що виставляється на основі результатів поточного контролю та виконання завдань самостійної роботи. Мінімальна кількість балів, за якої студент отримує залік, становить 60 балів.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів

Поточний контроль					Самостійна робота студентів	Разом
Практичні заняття			Колоквіуми			
Модуль № 1	Модуль № 2	Модуль № 3	Колоквіум № 1	Колоквіум № 2		
max 10	max 10	max 10	max 30	max 30	max 10	max 100

Критерії оцінювання з дисципліни «Економічна політика»

Вид контролю	Кількість балів	Критерії (за кожною з оцінок)
Поточний контроль на практичному занятті	Max 10	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі окремі несуттєві недоліки.
	8	Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки.
	6	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Колоквіум	Max 30	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з тем, можливі окремі несуттєві недоліки.
	25	Результати опрацювання матеріалу високі, але незначна кількість несуттєвих помилок.
	20	Добре засвоєння матеріалу з тем, але є окремі помилки.
	18	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	15	Мінімальні результати, достатні для отримання позитивної оцінки.

	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Оцінка самостійної роботи студента	Max 10	Глибоке знання проблем, пов'язаних із темою дослідження, вільне володіння матеріалом, вміння самостійно й творчо мислити, знаходити, узагальнювати, аналізувати матеріал, робити самостійні теоретичні та практичні висновки.
	9	У роботі розкрито основні положення теми, але є деякі неточності у викладанні матеріалу, теоретичні поняття недостатньо підкріплено фактичними даними.
	8	Основні положення теми розкрито, але деякі питання висвітлено неповно. Студент добре володіє матеріалом, але відсутня творчість та самостійність у дослідженні.
	7	Основні теоретичні питання висвітлено поверхнево, немає висновків або висновки не мають самостійного характеру; студент слабо володіє матеріалом.
	6	Основні положення теми висвітлено поверхнево, теоретичні положення не підкріплені фактичним матеріалом; немає висновків; студент слабо володіє матеріалом роботи.
	Min 0	Основні положення теми висвітлено поверхнево, з великою кількістю помилок; немає висновків; студент не володіє матеріалом роботи.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни «Економічна політика» виставляється в залікову книжку відповідно до такої шкали:

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 100-бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	Зараховано	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	Зараховано	80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	Зараховано	70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	Не зараховано	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс		0 – 34

7. Інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

7.1. Нормативно-правові акти.

Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV (зі змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 2003. №№ 40-44. Ст. 356. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15> (дата звернення 20.05.2020).

Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV (зі змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 2003. № 18, № 19-20, № 21-22. Ст. 144. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15> (дата звернення 20.05.2020).

Про авторське право і суміжні права: Закон України від 23.12.1993. № 3792-ХІІ (зі змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 1994. № 13. Ст. 64. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12> (дата звернення 20.05.2020).

Про Антимонопольний комітет України: Закон України від 26.11.1993 № 3659-ХІІ (зі змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 1993. № 50. Ст. 472. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3659-12> (дата звернення 20.05.2020).

Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07.12.2000. № 2121-ІІІ (зі змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 2001. № 5-6. Ст. 30. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14> (дата звернення 20.05.2020).

Про господарські товариства: Закон України від 19.09.1991. № 1576-ХІІ (зі змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 1991. № 49. Ст. 682. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12> (дата звернення 20.05.2020).

Про захист економічної конкуренції: Закон України від 11.01.2001. № 2210-ІІІ (зі змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 2001. № 12. Ст. 64. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14> (дата звернення 20.05.2020).

Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991 № 1560-ХІІ (зі змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 1991. № 47. Ст. 646. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12> (дата звернення 20.05.2020).

Про інноваційну діяльність: Закон України від 04.07.2002. № 40-IV (зі змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 2002. № 36. Ст. 266. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15> (дата звернення 20.05.2020).

Про Національний банк України: Закон України від 20.05.1999. № 679-ХІV (зі змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 1999. № 29. Ст. 238. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14> (дата звернення 20.03.2020).

Про підприємництво: Закон України від 07.02.1991. № 698-ХІІ (зі змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради УРСР (ВВР)*. 1991. № 14. Ст. 168. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/698-12> (дата звернення

20.05.2020).

Про страхування: Закон України від 07.03.1996. № 85/96-ВР (зі змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 1996. № 18. Ст. 78. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85/96-вр> (дата звернення 20.05.2020).

Про товарну біржу: Закон України від 10.12.1991. № 1956-XII (зі змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 1992. № 10. Ст. 139. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1956-12> (дата звернення 20.05.2020).

Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України від 23.02.2006 № 3480-IV (зі змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 2006. № 31. Ст. 268. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15> (дата звернення 20.05.2020).

Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 січня 2018 р. № 67-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80> (дата звернення 20.05.2020).

Доповідь Всесвітнього банку «Цифровые дивиденды». URL: <https://publications.worldbank.org/> (дата звернення 20.05.2020).

Основна література

1. Алимов О. М., Даниленко А. І., Трегобчук В. М. Економічний розвиток України: інституціональне та ресурсне забезпечення: моногр. Київ: Об'єднаний ін-т економіки НАН України, 2005. 540 с.

2. Економічна безпека держави: сутність та напрями формування: монографія / за ред. д-ра екон. наук, проф. Л. С. Шевченко. Харків: Право, 2009. 312 с.

3. Геєць В. М. Суспільство, держава, економіка. Феноменологія взаємодії та розвитку. Київ: Ін-т екон. та прогнозув, 2009. 864 с.

4. Гриценко О. А. Цифрова економіка: сучасні виклики для економістів та правознавців. *Економічна теорія та право*. 2018. № 1 (32). С. 77-91.

5. Гриценко А. А. Архітектоніка економічної безпеки: монографія. Київ: Ін-т екон. та прогнозув., 2017. 224 с.

6. Иерархия и сети в институциональной архитектонике экономических систем: моногр. Киев: Ин-т экон. и прогнозирова, 2013. 580 с.

7. Стігліц Дж. Е. Економіка державного сектора: моногр. / пер. з англ. Київ: Основа, 1998. 854 с.

8. Чинники і тренди економічного зростання в Україні: кол. моногр. / за ред. д-ра екон. наук М. І. Скрипниченко. Київ: ДУ Ін-т екон. та прогнозув. НАН України», 2018. 386 с. URL: <http://ief.org.ua/docs/mg/302.pdf> (дата звернення 20.05.2020).

9. Економічна безпека держави: сутність та напрями формування: монографія / за ред. Л. С. Шевченко. Харків: Право, 2009. 312 с. URL: http://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/12371/1/Shevchenko_2009.pdf

(дата звернення 20.05.2020).

Додаткова література

Безпека людського розвитку: економіко-теоретичний аналіз: моногр. / за ред. Л. С. Шевченко. Харків: Право, 2010. 448 с. URL: http://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/12372/1/Shevchenko_2010.pdf.

(дата звернення 20.05.2020).

Ватаманюк М. М. Сучасні підходи до вирішення проблеми негативних екстерналій: теорія і практика. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2015. Вип. 25.2. С. 109-114. URL: http://www.irbis-nbu.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbu/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=nvntu_2015_25.2_20 (дата звернення 20.05.2020).

Гриценко О. А. Верховенство права в контексті економічної теорії. *Економічна теорія та право*. 2015. № 3. С. 77-88. URL: <http://econtlaw.nlu.edu.ua/верховенство-права-в-контексті-еконо/> (дата звернення 20.05.2020).

Камінська Т. М., Костюченко О. Є. Правові засади розвитку договірної економіки в охороні здоров'я України. *Економічна теорія та право*. 2016. № 4. С. 57-66. URL: <http://econtlaw.nlu.edu.ua/правові-засади-розвитку-договірної-е/> (дата звернення 20.05.2020).

Нечипорук Л. В. Теоретичні аспекти формування мережевої економіки. *Економічна теорія та право*. 2015. № 1 (20). С. 76-84. URL: <http://econtlaw.nlu.edu.ua/теоретичні-аспекти-формування-мереж/> (дата звернення 20.05.2020).

Норт Дуглас. Насильство та суспільні порядки. Основні чинники, які вплинули на хід історії. Київ: Наш формат, 2017. 352 с.

Овсієнко О. В. Правова економіка: зміст та засади функціонування. *Економічна теорія та право*. 2015. № 2. С. 100-109. URL: <http://econtlaw.nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/11/%E2%84%96-2-100-109.pdf> (дата звернення 20.05.2020).

Співачук В. Л. Економічна теорія та економічна політика: алгоритм комунікації. *Наука й економіка*. 2016. Вип. 1. С. 107-111. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nie_2016_1_20 (дата звернення 20.05.2020).

Тарасевич В. М. Про державно-капіталістичну обумовленість інноваційного розвитку національної економіки. *Економіка України*. 2017. № 11. С. 16-32.

Федулова Л. І. Інноваційна економіка: підруч. Київ: Либідь, 2006. 480 с.

Шваб К. Четверта промислова революція. Формуючи четверту промислову революцію. Харків: Клуб Сімейного Дозвілля, 2019. 416 с.

Шевченко Л. С. Інноваційні моделі соціально-економічного розвитку: Україна на тлі світових процесів. *Економічна теорія та право*. 2015. № 2. С. 9-20. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnyua_etp_2015_2_3 (дата звернення 20.05.2020).

Шевченко Л. С. Соціальний контекст ведення бізнесу у XXI столітті:

роздуми після дискусії на III Харківському міжнародному юридичному форумі, 24-28 вересня 2019 р. *Економічна теорія та право*. 2019. № 3 (38). С. 79-94. DOI: <https://doi.org/10.31359/2411-5584-2019-38-3-79> (дата звернення 20.05.2020).

7.3. Інтернет-ресурси.

Електронний архів-репозитарій Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. URL: <http://dspace.nlu.edu.ua/> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <http://www.kmu.gov.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний портал Верховної Ради України. URL: <http://rada.gov.ua/> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL: <http://www.ssmc.gov.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт наукового журналу «Економіка України». URL: <http://www.economukraine.com.ua/index.php> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт збірника наукових праць «Економічна теорія та право». URL: <http://econtlaw.nlu.edu.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт науково-теоретичного журналу «Економічна теорія». URL: <http://etet.org.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Інституту демографії та соціальних досліджень імені М. В. Птухи Національної академії наук України. URL: <http://www.idss.org.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Інституту економіки та прогнозування Національної академії наук України. URL: <http://ief.org.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Інституту економічних досліджень та політичних консультацій. URL: <http://www.ier.com.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду. URL: <http://www.imf.org/external/> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. URL: <http://www.me.gov.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Національного Банку України. URL: <http://www.bank.gov.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Національного інституту стратегічних досліджень. URL: <http://www.niss.gov.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Світового банку. URL: <http://www.worldbank.org/uk/country/ukraine> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Світової організації торгівлі. URL: <https://www.wto.org>

(дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт «Мережа аналітичних центрів України». URL: <http://www.intellect.org.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Journal website «Journal of Economic Theory». URL: <https://www.journals.elsevier.com/journal-of-economic-theory> (дата звернення: 12.06.2020).

7.4. СЕНМК.

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс кафедри економічної теорії. URL: http://library.nlu.edu.ua/index.php?option=com_k2&view=itemlist&task=category&id=149:kafedra-ekonomichnoi-teorii&Itemid=151.

7.5. Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни

Передплачено доступ до Інформаційно-правових систем ЛІГА:ЗАКОН (Система ГРАНД та Система аналізу судових рішень VERDICTUM).

Доступ можливий у залі правової інформації Навчально-бібліотечного комплексу (вул. Пушкінська 84-А, 3 поверх).